

VERSENYHÍRADÓ

Turi Soma

Kémiai olimpia Moszkvában

Az érettségi szünetben immáron 50. alkalommal került megrendezésre a Nemzetközi Mengyelejev Diákolimpia, ezúttal Moszkvában.

Magyarország 2012 óta vesz részt a versenyen, a támogatás mértékétől függően 5 vagy 6 emberrel. A csapat kiválasztása még tavaly lezajlott, a diákolimpiai válogató során legelöl végzett, tavaly nem végzős négy fő utazhatott volna, eredetileg még Moldovába. Az év során azonban a helyszín, az időpont is többször változott, így a végső időpont miatt az idén érettségizők nem tudtak velünk utazni, helyettük a válogatóban soron következők jöhettek. Így esett, hogy idén négy diák (Bajcsi Levente, Botlik Bence, Stenczel Tamás és jómagam) repülhetett Moszkvába, kísérőink Kiss Andrea kémia-orosz szakos tanár és Magyarfalvi Gábor (ELTE) voltak. Hatunk kiutazását idén az Emberi Erőforrások Minisztériuma által kiírt Nemzeti Tehetség Program keretében elnyert pályázat, az EGIS Nyrt. önzetlen támogatása és Magyar Kémikusok Egyesülete közreműködése tette lehetővé.

A fővárosba fél nappal a verseny előtt érkeztünk, így volt lehetőségünk szemrevételezni Moszkvát, valamint kipróbálni az orosz konyhát. Az előételnek fogyasztott ezerféle saláta és nyers lazac, hering mellett ettünk borscsot (céklaleves), ikrát, pelmenit (tortellinire hajazó, hússal töltött tészta), különböző pirogokat, valamint megkóstoltuk a morszt (leginkább egres ízű gyümölcsle) és a kvaszt is. Körbejártuk éjjel, nappal is a Vörös teret, elmentünk Moszkva Váci utcájába, az Arbatra, valamint másnap, míg én a Tretyakov képtárat néztem meg Magyarfalvi tanár úrral, a többiek csatlakoztak a május 1-i, egész

Moszkvát megbénító felvonuláshoz.

A verseny ideje alatt a sok hasonló nevű közül az egyik Volkovó faluban, Moszkvától jobb esetben másfél óra buszútra, az egyetem panziójában voltunk elszállásolva, együtt a többi 20 ország delegációival, illetve a verseny szervezőivel és a feladatkészítőkkel. A falunak egyik látnivalója az egyetlen boltja, amit egy tádzsik család üzemeltet, akik ki tudja miért, de minden reggel kihajtják egyetlen tevéjüket a bolttal szemközti legelőre, akár simogathattuk is. Másik érdekessége a strandja, a Moszkva folyó partján, amit még ilyenkor is őr felügyel.

Megérkezésünk másnapján a megnyitó ünnepséget a házigazda Lomonoszov Egyetemen tartották. Meglepően jóra sikerült, láthattunk papagáj show-t, egyensúlyozó művészt, táncosokat is, nem kis meglepetésünkre pedig érkezünkkel két oldalról sorfalat állva tapsoltak nekünk a kirendelt diákok, míg végighaladtunk előttük. Másnap elkezdődött maga a verseny is, ami két elméleti és egy gyakorlati fordulóból állt, mindegyikre 5 órát kaptunk, persze külön napokon. Az első elméleti fordulóban 8 kötelező feladat volt, a másodikban témakörönként (analitikai kémia, fizikai kémia, szerves kémia, szervetlen kémia, biokémia és polimerek) három feladatból egyet kellett kiválasztanunk és megoldanunk. A gyakorlaton egy rézkomplex előállítását kaptuk feladatnak, illetve jodometriás titrálással az összetételét is meg kellett állapítanunk. A feladatokat mentoraink este 10-től reggel 8-ig, szemüket le sem hunyva folyamatosan fordították nekünk oroszról, angolról, hogy 9-kor elkezdhessük őket írni, ők meg ledőlhessenek az ágyba.

A versenynapok délutánjain és a közbülső napokon volt alkalmunk megismerkedni a többiekkel, részint a szervezett programokon (Moszfilm múzeum, „táncmulatság”, ugrálóvár, moszkvai buszos városnézés), illetve pingpongozás, röpzés, kártyázás, nem utolsósorban pedig étkezés közben. Kártyáztunk hajnalig az oroszokkal, meghallgattuk a szaúdiak véleményét a demokráciáról és saját rendszerükről, frizbiztünk kazahokkal és azeriekkel, de jó barátságba főleg a mongolokkal és az izraeli csapattal kerültünk.

Az egyik utolsó megmérettetés a pontokért való vitatkozás volt. Ez az olimpia tipikusan a legnehezebb kémiából, köszönhetően az orosz, ukrán feladatkitűzőknek. A feladatok legtöbbször jó logikát,

gyakorlatot és magyar mércével mérve magas lexikai tudást igényelnek, így volt ez most is, habár talán néhány helyen túlzásba vitték (a Wood-fém összetételét, ami többek között ólmot, bizmutot, ónt tartalmaz, százalékra pontosan tudni kellett volna). A vitatkozás során minden országnak 20 perce van, hogy pontokért reklamáljon az összesen 13 feladatban, így átlagosan maximum 2-3 pontot lehet ilyenkor szerezni kihasználva a hibás pontozást (a maximum 155 pontból).

Végül, a gyakorlati forduló után, elkövetkezett a záróünnepély, ami előtt azonban még gyors kirándulást tettünk Borogyino híres mezejére. Izgatottan ültük végig az ünnepség elejét, megkönnyebbülten lélegeztünk föl a bronzérmek osztásának kezdetén, az aranyak leosztása után pedig boldogan fotózkodtunk két bronz és két ezüstérmünkkel (tavaly 2 bronz és 1 ezüst volt a termés). Habár az ünnepi vacsorán gumicukorral akarták kiszűrni a szemünket, az esti tűzijátékot már örömmel néztük, csak a másnapi elválás miatt búsongva.

A reggeli kásán már meg sem lepődtünk (minden nap az volt, különböző módon elkészítve, ennél már csak a kapros hal és a krumpli volt az általánosabb). Másnap bebusoztunk Moszkvába, elbúcsúztunk a többiektől, a zsúritól, majd egy kiadós ebéd után ki-kí elintézte teendőit, hogy végül együtt szálljunk fel (Botlik Bence már a gyakorlati forduló után haza, majd itthonról Észtországba, az EUSO-ra utazott, így ő nem volt velünk) az Aeroflot gépre, ami vasárnap este 8 körül szállt le velünk a Liszt Ferenc repülőtéren. A versenyt nagyon élveztük, rengeteg emberrel ismerkedtünk meg, számtalan élménnyel lettünk gazdagabbak. Elválni azzal váltunk el, hogy közel egy hét múlva úgyszólván találkozunk az olimpiai válogatón.